

Vilan

Zorgelijk

Daar gaan we weer met het idealisme dat nergens op gestoeld is en nergens toe zal leiden. De overheid vindt dat we naar elkaar moeten omkijken. Zorgen voor elkaar. Hoe mooi is dat, als idee tenminste. Zelf heb ik altijd gedacht: zorg, dat is net zoets als onderwys, het is er gewoon.

Ik heb geen kinderen en ik werk thuis. Mijn leven is één lange vakantie, aan de buitenkant tenminste. De mensen in mijn straat denken dat ik geen klap uitvoer en de tijd aan mezelf heb. Doe ik in mijn schrijfpjama de deur open voor de postbode, dan weten ze het zeker: ze is net uit bed. Dat ik die dag een halve roman heb bedacht en geschreven, is nergens aan te merken. Mijn hoofdpijn zien ze niet. Evenmin beseffen ze dat ik met een halve roman de huur niet betaal.

Met andere woorden, wanneer er in mijn buurt een oudje van de trap valt, zal ik de pineut zijn. Want geen gezin, geen baan, altijd thuis, een pretleven. Nu al vrees ik het moment waarop ik aan iemand van voor de oorlog moet gaan uitleggen wat een schrijfpjama is.

Mijn leven en het uwe staan niet meer zo naar de mantelzorg. We hebben het allemaal druk-druk. En natuurlijk willen we best een boodschap voor een oudje meenemen, maar een dergelijke welwillendheid is aan voorwaarden gebonden. Alleen naar die ene winkel, op een moment dat het ons past. Anders niet. We geven de boodschap aan de deur af, dat kopje thee komt een andere keer wel. Jawel, vroeger was alles anders, maar vroeger is voorbij.

En als ik straks dat oudje ben, wat staat mij te wachten? Misschien moet ik dan voor alles dankbaar zijn: voor de vanillevla die de buurvrouw bracht (terwijl ik meer van hopjesvla hou) en voor de scholier die me onder de douche zet, een jongen die licht over mijn verlegenheid voor zijn jeugd. Daar hadden we toch juist de zorg voor uitgevonden: omdat we menselijke waardigheid en welzijn belangrijk vonden. In de jaren 50 gaf Vадertje Drees de aanzet tot de AOW, misschien gaat die ook geschrapt worden. Dan zegt de overheid, dat we toch best de vanillevla voor elkaar kunnen betalen. Deden de mensen toen immers ook.

Er moet zoveel van de overheid en er kan zo weinig. Net of de menselijke maat niet meer geteld wordt, alleen de begroting en wat ze in Brussel zeggen. Tijden vol zorg, zorgelijke tijden.

Vilan van de Loo

ZEILER THIERRY SCHMITTER DOORKLIEFT HET LEVEN

Genieten ondanks een handicap

Ooit droomde Thierry Schmitter van werken in zijn geboortestreek. De Franse bergen, waar vandaan hij als driejarig jongetje met zijn ouders naar Nederland emigreerde, bleven hem trekken. Geen uitdaging was te groot. Tot een lawine zijn leven voor altijd veranderde. Maar niet verwoestte. Schmitter ontdekte andere uitdagingen en blijft die vinden.

Door Hans Willink

Het is merkwaardig om te luisteren naar Schmitter. Niet alleen zijn levensverhaal is boeiend. Ook zijn Franse tongval, met een onmiskenbaar vleugje Haags, klinkt in eerste instantie vreemd. "Thuis bij mijn ouders, de eerste achttien jaar van mijn leven, sprak ik Frans. Op de Franse school in Scheveningen sprak ik Frans. Op straat in Den Haag leerde ik Nederlands", legt de nu 44-jarige Schmitter uit. "Ik voel me ook Hagenaar. Regelmatig vraagt men mij voor officiële dingen, openingen en zo. Maar alleen als het een Haagse band heeft, wil ik dit wel doen. Voor dingen buiten de stad voel ik doorgaans niet veel. Het is leuk om wat te doen voor de gemeenschap, maar ik voel me meer verbonden met Den Haag, dan met welke andere stad dan ook. Ze hebben me net gevraagd om de prijsuitreiking tijdens de Sneekweek te doen, maar ik voel me niet belangrijk genoeg om even naar Sneek te rijden, de prijsuitreiking te doen en weer terug te gaan. In Den Haag zou ik dat wel doen. Niet alleen omdat het dan om de hoek is, maar vooral omdat ik er meer gevoel heb bij de gemeenschap waarin ik woon". Doordat zijn familie nog steeds in

de Haute-Savoie, vlak bij Grenoble, woonde, keerde hij er als jongen vaak terug. Hij is gek op de omgeving daar en wil er graag gaan werken. De bergsport trekt hem enorm en niet alleen maar skiën. Schmitter klimt graag in het hooggebergte en vergelijkt zijn passie met die van Haagse kinderen, die hun ouders zien surfen of windsurfen en het dan zelf ook oppakken. Daarnaast doet hij aan extreem skiën en ijsklimmen. Nadat hij in 1995 deel uitmaakte van de Nederlandse K2-expeditie, bedwingt Schmitter drie jaar later de Shishapangma in Tibet. In datzelfde jaar, slaat het noodlot toe. Op 29 november 1998 gaat het tijdens het ijsklimmen mis. "Het was

'Ik ken niemand die vooruitgang boekt met piekeren; piekeren is stilstaan'

een ongeluk in de bergen, met een onomkeerbaar gevolg", blikt Schmitter terug. "Ik beklom een bevroren waterval en stapte op een instabiel sneeuwveld. Het hele sneeuwveld gleed naar beneden met mij erop. Ik viel zestig meter omlaag en heb daarbij mijn rug gebroken. Ik had een volledige dwarslaesie vanaf de twaalfde thoracale wervel, wat betekende dat ik nooit meer kan lopen. Mijn hele levensplan viel in duigen. Tot dat moment was ik bezig met mijn opleiding voor berggids en wilde met mijn gezin leven van mijn passie. Dat ging niet door".

Er volgden zeven maanden van revalidatie, een flinke tijd om na te denken. "Het fysieke herstel ging vanzelf. Ik had het geluk dat ik revalideerde in het Schweizer Paraplegiker Zentrum in Nottwil. Dat is het beste revalidatiecentrum op het gebied van dwarslaesies in de wereld. Maar mentaal moet je ook herstellen. In het begin is dat zwaar, maar doordat ze me lieten zien wat de mogelijkheden zijn, vooral op sportgebied, ging dat snel. Daarbij speelt ook, dat ik na mijn ongeluk niet hoefde te worden herschoold. Dat verschilt nogal van veel anderen, die bijvoorbeeld van bouwvakker worden omgeschoold tot computerprogrammeur. Ik had

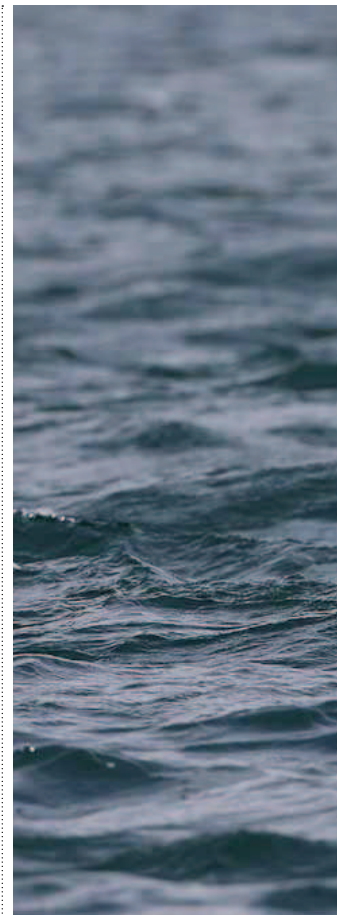

Foto: Diana Bogaards

een ingenieursdiploma en kon daardoor nog steeds kiezen wat voor werk ik wilde doen. Dus lag mijn focus op wat er voor mij nog op sportgebied mogelijk was. Doordat ik in mogelijkheden dacht en niet in onmogelijkheden, ging het verwerkingsproces snel. Gelukkig kan ik zo denken. Ik ken niemand die vooruitgang boekt met piekeren; piekeren is stilstaan. Soms moet je wel even stilstaan, maar ik ben meer iemand die loslaat om verder te gaan".

Constatering

Schmitter was gewend om uitdagingen in zijn sport te zoeken. Zijn ernstige ongeluk weerhield hem er niet van dat opnieuw te doen. Hij had in zijn jeugd al gezeild en vond in deze sport de ultieme uitlaatklep: "Zeilen is niet alleen een competitieve sport, maar ook een gevecht met de elementen. Je doet het buiten, in de natuur en hebt heel veel te maken met de omstandigheden om je heen. Dat maakt het interessant. Je moet de natuur lezen, om er doorheen te komen. Qua gedachtegang ligt het niet zo ver van het bergbeklimmen. Alle levenservaring die ik toen al had, kon ik direct toepassen in het zeilen. Zodra ik wedstrijden ging zeilen, kwam daar nog een nieuw aspect bij: de tactiek en competitie met de rest van het veld. Dat vond ik meteen interessant. Het was een geweldige mentale uitdaging".

Zeilen alleen was niet genoeg voor Schmitter. Voor hem telt alleen zo hoog mogelijk presteren. Dus zocht hij de een weg om dat ook te doen. "In mijn jonge jaren had ik al gewindsurft en op de catamaran gezeild. Hier op Scheveningen. De catamaran leek me bij uitstek geschikt voor het zeilen met een dwarslaesie. Het is een redelijk stabiel platform en je gaat

langzaam overstap. Alleen het evenwicht houden is in het begin lastig. Ik vaar op de Dart 18. Natuurlijk heb ik gekeken naar de Scheveningse Nacra 17, de nieuwe Olympische klasse, maar daarbij moet je met twee man in de trapeze en dat kan ik niet. In de Dart 18 hoeft maar één man in de trapeze. Al snel koos ik ook voor zeilen in de 2.4mR, een boot die zowel op de Paralympische Spelen als op de Olympische Spelen kan worden gebruikt. Bovendien zijn er wedstrijden in voor zowel validen als invaliden. Het is de perfecte boot voor, wat ik noem, geïntegreerd wedstrijdzeilen. Dat lukte met een paar aanpassingen ook aardig. Ik was heel erg competitief ten opzichte van valide zeilers".

Wat heet competitief. Schmitter werd driemaal wereldkampioen: in 2009, 2010 en 2011. "Die titels heb ik behaald tegen uitsluitend gehandicapte zeilers. Maar de laatste paar jaren zijn de gemengde titels ook gegaan naar gehandicapte zeilers. Het niveauverschil is kleiner geworden. Zelfs de andere kant opgeslagen, omdat paralympiërs veel meer trainen dan de valide zeilers".

Met het noemen van de Paralympische Spelen, komen we in het stukje van zijn leven, dat Schmitter bekend maakte bij een groter publiek. Driemaal deed hij mee aan dit evenement. In Beijing 2008 werd hij vijfde, in Athene 2004 en Londen 2012 won hij het brons. "Tijdens de Spelen van Athene zat ik net in de steilste curve van mijn progressie als zeiler. Als outsider werd ik derde, terwijl ik pas drie jaar bezig was. Dat gaf veel media-aandacht. Voor een sporter is dat fijn, maar het moet wel in dienst zijn van je verdere doelen, zoals financiële ondersteuning voor je zeilplannen. Deze bronzen plak hielp daar goed bij. Dat 2008 een tegenvallend resultaat

opleverde, kwam ook doordat ik op dat moment wat privéproblemen had op te lossen. Ik heb nog getwijfeld over deelname, omdat ik trainingstijd moest afwegen tegenover tijd doorbrengen met mijn gezin. Dit bewijst dat je omgeving helemaal rustig moet zijn, om tot topsportprestaties te kunnen komen. De ondersteuning van je naasten is van groot belang. Je moet alle ruis opzij kunnen zetten. Eigenlijk was de derde plek in Londen ook teleurstellend. Ik had al brons en was net driemaal op rij wereldkampioen geworden. Er stond heel wat op het spel en er werd veel van me verwacht. Vanuit het NOC*NSF en de zeilbond ontstond grote druk op mij. Het ging steeds vaker over de medailles. Het leek wel alsof je een medaille meer voor hen dan voor je zelf won. Eigenlijk zouden de bonden zich meer moeten bezighouden met de langdurige ontwikkeling van de sport. Vanwege de kosten, is het niet mogelijk om een brede top te hebben. Er wordt één medaillekandidaat gekozen en daar stoppen ze al hun geld in. Voor de rest blijft niets over. Als een bond een medaille wint, krijgen ze van het NOC*NSF heel veel geld terug. Zo simpel is het. Boven een bepaald niveau gaat het meer over geld dan over de sportieve uitdaging. Dat wordt niet zo gecommuniceerd. Dit is geen kritiek, maar een constatering".

Gunst

We naderen de zomer na de Olympische Spelen. Het seizoen zou voor Schmitter al in volle gang moeten zijn, maar hij nam afscheid van de Paralympische klasse omdat hij een nieuwe uitdaging vond. "Ik wilde een andere sport ontdekken en kwam uit bij het zittend kitesurfen. Door het Paralympische programma kwam ik daar niet eerder aan toe. Nu wel.

Het geeft me heel veel voldoening, omdat ik weer onafhankelijk ben. Ik kan hier op de Noordzee onder alle omstandigheden varen en boek snel vooruitgang. Elke keer dat ik naar buiten ga, de zee op, word ik beter. Dat is een enorme motivatie. Deze sport kan ik bij wijze van spreken om de hoek doen, tussen de bedrijven door. In de ochtend kijk ik op het weerbericht wat voor wind er is en als dat gunstig is, ga ik 's middags kiten. Zo simpel kan het leven zijn. Het NOC*NSF was natuurlijk wel wat teleurgesteld, toen ik ze vertelde dat ik ging stoppen. André Cats, mijn chef de mission, zei: 'Dat kitesurfen is toch voor jongens van vijftien jaar oud, dat doe je toch niet als volwassen man?' Hij zag dat goed, want ook dit was voor mij een reden om het te gaan doen. Ik voel me op mijn 44ste jong genoeg om deze uitdaging aan te gaan. Kitesurfen is helemaal niet alleen voor jonge gasten. Er zijn heel veel 'ouwe lullen' die het doen".

Schmitter doet het puur voor het plezier, maar bekruipert hem niet langzaam het gevoel aan wedstrijden te willen meedoen? "Dat wedstrijdement is niet iets wat ik altijd heb gezocht. Toen ik begon met zeilen, was het ook puur voor de lol. Bovendien vond ik de technische aspecten interessant. Dit is precies hetzelfde. Tegelijk met de groei van mijn kunnen, ontwikkel ik materialen. Er is wereldwijd maar een handjevol mensen, dat aan zittend kitesurfen doen. De informatie is schaars, dus moet ik zelf ontwikkelen en tegelijkertijd ook leren. Dat is erg boeiend voor een technicus als ik, die ook van zeilen houdt. Er zijn geen wedstrijden speciaal voor zittende kitesurfers, omdat het niet voor iedere invalide is weggelegd om dit te kunnen doen. Het is afhanke-

lijk van je handicap. Ben je vanaf iets hoger verlamd dan ik, dan heb je al meer moeite met je evenwicht. Het is, zeker voor gehandicapten, wel een extreme sport. Je leert het ook niet in een week of zo.

Ik heb hulp van een paar Nederlandse bedrijven. Vliegerop in Den Haag ontwikkelen kites en zij ondersteunen mij met materiaal. Mystique uit Katwijk is een merk zeilkleding en ook zij helpen me; dat deden ze al tijdens de Spelen en gelukkig ook nu nog. Max Blom, de eigenaar, en ik zijn bezig met een plan voor een kitesurfschool, voor mensen met een handicap. Daar is nog wat extra financiële ondersteuning voor nodig. We willen het niet gratis maken voor de beoefenaars, maar wel betaalbaar".

De bergen trekken nog steeds aan Schmitter. Elke winter keert hij terug naar zijn geboortestreek. Om te skiën, want ook dat kan hij nog, ondanks zijn handicap. Als een hart eenmaal klopt voor de sport, dan kan niets het tegenhouden. Zeker niet als dat hart eigendom is van Thiery Schmitter. "Ik heb altijd het idee dat ik te weinig tijd heb om alle leuke dingen in het leven te doen, dus geef ik negatieve zaken als ruzie geen tijd", is één van zijn geveugelde uitspraken. Er zijn mensen die hem verwijten dat hij hierdoor egoïstisch is. "Ik heb altijd gekozen voor mezelf, maar ik probeer daarbij anderen niet te benadelen. Mijn sport heb ik nodig om voor de rest goed te kunnen functioneren. Als ik een goede vader wil zijn of als ik mijn werk goed wil kunnen doen, dan moet ik sporten. Dat geeft een balans in mijn leven. Tot nu toe heb ik mijn omgeving ervan kunnen overtuigen om mij in mijn keuzes te volgen. Ook op mijn werk. Ik kan geen acht uur achter elkaar stil zitten. Het Europees Octrooi Bureau, mijn

'Ik hoef er niet over na te denken of ik op latere leeftijd in een rolstoel zal belanden. Dat lijkt cynisch, maar ik zie het als een grote gunst'

werkgever, heeft me tijdens mijn Paralympische campagne heel goed ondersteund, door me extra tijd te geven. Daarvoor kan ik ze alleen maar dankbaar zijn.

Ik heb een goed leven en kan niet zeggen dat ik zielig ben of zo. De dwarslaesie heeft me heel veel ontgenomen, dat staat voorop. Maar het heeft me ook flink wat goeds gebracht. Ik heb uit mijn leven gehaald wat er uit te halen viel. Zonder die handicap had ik nu geleefd in de bergen, wat ik nog steeds heel erg fijn had gevonden. Maar ik geniet desondanks volop van het leven. Daarbij heb ik het geluk dat mijn lichaam en geest goed genoeg zijn om dit allemaal te kunnen doen. Over mijn gezondheid maak ik me geen zorgen. Ik hoef er niet over na te denken of ik op latere leeftijd in een rolstoel zal belanden. Dat lijkt cynisch, maar ik zie het als een grote gunst".